

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 7 października 2026 r.

znak sprawy: DPP-VI.054.6.2026.BP

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 19692 Pana Posła Piotra Uruskiego
dotyczącą wsparcia rozwoju Bieszczad, w tym powiatu leskiego**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację, przedstawiam następujące informacje.

**1. Czy Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej analizuje sytuację
gospodarczą powiatu leskiego w związku ze spadkiem ruchu turystycznego
w 2026 r.?**

W Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: MFiPR) prowadzone są prace analityczne dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli, w tym powiatu leskiego, służące monitorowaniu zróżnicowań terytorialnych oraz identyfikowaniu procesów i barier rozwojowych występujących w poszczególnych częściach kraju.

Istotnym elementem tych działań jest współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym, który na zlecenie MFiPR opracowuje cykliczne, coroczne raporty pn. „Rozwój regionalny Polski - raport analityczny”. Publikacje te umożliwiają pogłębioną analizę zmian zachodzących w regionach, obejmując m.in. procesy demograficzne, uwarunkowania rozwoju gospodarczego, kapitału ludzkiego i społecznego, kwestie infrastrukturalne oraz potencjał administracyjny samorządów, przy czym analizy prowadzone są w różnych przekrojach terytorialnych.

Powiat leski jest ponadto uwzględniany w przeprowadzanym badaniu pn. „Badanie skutków społeczno-gospodarczych działań wojennych dla regionów przy granicy z Rosją i Białorusią oraz Ukrainą”, realizowanym przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów na zlecenie MFiPR. Badanie ma charakter cyklicznego

monitoringu sytuacji społeczno-gospodarczej obszarów przygranicznych, uwzględniającego m.in. wzrost gospodarczy, kapitał ludzki, usługi publiczne i jakość życia mieszkańców, zaś w jego zakresie terytorialnym ujęto powiat leski wraz z gminami Lesko, Baligród, Cisna, Olszanica i Solina.

2. Jakie instrumenty Funduszy Europejskich dostępne obecnie mogą zostać wykorzystane do wsparcia przedsiębiorców z powiatu leskiego i gmin bieszczadzkich?

W programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW), wsparcie dla przedsiębiorstw dostępne jest w Priorytecie 1 *Przedsiębiorczość i innowacje*. Celem realizacji Priorytetu 1 jest wzrost produktywności i innowacyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorców (MŚP) w makroregionie Polski Wschodniej (obszar województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego bez Warszawy i dziewięciu otaczających ją powiatów).

W ramach Priorytetu 1, MŚP działającym w Polsce Wschodniej oferowane są działania, które mają na celu m.in.: zatrzymanie młodych i przedsiębiorczych osób w makroregionie - przez stworzenie odpowiednich warunków do prowadzenia działalności, a także zachęcenie lokalnych przedsiębiorstw do wdrażania nowoczesnych technologii i globalnych trendów, w tym np. gospodarki o obiegu zamkniętym. W Priorytecie 1 oferowane jest także wsparcie branży turystycznej.

Harmonogram planowanych naborów w FEPW znajduje się na stronie: <https://polskawschodnia.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-wnioskow/>.

Działania Priorytetu 1 FEPW, z których mogą skorzystać przedsiębiorcy:

- **Platformy startowe dla nowych pomysłów (alokacja w działaniu 100 mln euro)**

Indywidualne wsparcie kilkietapowe dla nowo powstałych innowacyjnych przedsiębiorstw na najwcześniejszym etapie ich rozwoju. Udział w programie obejmuje usługi niezbędne do prac nad rozwojem pomysłu biznesowego, w tym testowanie i weryfikowanie pomysłów aż do przygotowania odpowiedniego modelu biznesowego. Wsparcie jest dostarczane przez Platformy startowe, tj. wyspecjalizowane ośrodki innowacji, działające w partnerstwie z innymi podmiotami z ekosystemu wsparcia przedsiębiorczości. W kolejnych etapach autorzy najlepiej rokujących przedsięwzięć mogą ubiegać się w PARP o dotację na pierwszą sprzedaż i dalszy rozwój działalności.

Tym samym instrument tworzy ofertę dla młodych i przedsiębiorczych osób z makroregionu, jak również spoza niego, do rozwoju swoich pomysłów biznesowych i zakładania nowych firm (innowacyjnych i technologicznych) w Polsce Wschodniej.

Nabór wniosków do inkubacji w poszczególnych Platformach startowych trwa jeszcze do maja 2027 roku, natomiast nabory w PARP dla kolejnych etapów będą trwały cyklicznie do wyczerpania alokacji dostępnej w działaniu:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/platformy-startowe-dla-nowych-pomyslow-1#programy>

<https://fepw.parp.gov.pl/component/grants/grants/2023-platformy-startowe-dla-nowych-pomyslow-komponent-ii---wsparcie-rozwoju-dzialalnosci-gospodarczej-startupu> .

- **Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP (alokacja w działaniu 100 mln euro)**

Kompleksowe wsparcie MŚP, które pozwala przygotować nowy model biznesowy w oparciu o założenia gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ). Wprowadzone innowacje z zakresu GOZ pomogą MŚP dostosować się do wyzwań środowiskowych oraz zmniejszyć koszty działalności przez bardziej racjonalne zarządzanie zasobami, odpadami oraz oszczędności związane ze zużyciem energii i surowców.

Dofinansowanie zostanie przeznaczone na przeprowadzenie audytu GOZ i opracowanie strategii GOZ-transformacji oraz wdrożenie wypracowanych rozwiązań, w tym przeszkolenie pracowników. Więcej informacji o naborach w tym działaniu zamieszczono na stronach:

<https://fepw.parp.gov.pl/component/grants/grants/gospodarka-o-obiegu-zamknietym-w-msp>,

<https://fepw.parp.gov.pl/component/grants/grants/gospodarka-o-obiegu-zamknietym-w-msp-etap-ii---wdrozenie-modelu-biznesowego-goz-transformacji>.

- **Pożyczki na rozwój turystyki (alokacja w działaniu 100 mln euro)**

O wsparcie zwrotne (pożyczki) mogą ubiegać się mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa działające w branży turystycznej i branżach pokrewnych na obszarze m.in.: województwa podkarpackiego.

Środki pożyczki można przeznaczyć na wdrażanie innowacji produktowych, procesowych oraz marketingowych i organizacyjnych. A w szczególności, na nowe inwestycje, m.in. doposażenie hoteli, restauracji, ośrodków rekreacji, wypożyczalni sprzętu turystycznego, rozwój przewozów turystycznych. Nabór inwestycji do objęcia wsparciem ma charakter ciągły.

Przedsiębiorców z województwa podkarpackiego obsługuje Agencja Rozwoju Regionalnego „MARR” S.A.

Więcej informacji na temat instrumentu można uzyskać pod adresem:

<https://www.bgk.pl/produkty/pozyczka-na-rozwoj-turystyki/>.

Przedsiębiorcy z powiatu leskiego i gmin bieszczadzkich mogą również ubiegać się o środki dostępne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (dalej: FENG) - na zasadach ogólnych, określonych w regulaminach i kryteriach wyboru projektów dla danych konkursów.

Szczegółowa lista konkursów dostępna jest na stronie:

<https://nowoczesnagospodarka.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-w-programie-fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki/>

Z kolei ze środków programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (dalej: FEnIKS) wspierane są głównie duże przedsiębiorstwa realizujące zadania o charakterze publicznym, w szczególności na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. O dofinansowanie w ramach FEnIKS mogą ubiegać się beneficjenci w naborach prowadzonych na poziomie ogólnokrajowym, bez podziału na poszczególne powiaty.

Harmonogram naborów jest dostępny na stronie:

<https://feniks.gov.pl/harmonogramy-naborow-wnioskow/>.

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027 (dalej: FERS) realizowane są projekty wspierające firmy w okresowych trudnościach. Ich celem jest pomoc przedsiębiorcom, którzy zmagają się z różnymi problemami, takimi jak kryzys gospodarczy w regionie, spadek popytu na oferowane przez firmę usługi czy produkty, utrata wykwalifikowanych pracowników lub choroba kluczowego personelu. Wsparcie mogą otrzymać firmy na wczesnym etapie występowania problemów, kiedy można je jeszcze rozwiązać poprzez narzędzia pozafinansowe np. szkolenia lub wsparcie doradcze. Przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zapewnienia wkładu własnego. Aktualnie projekty realizuje 4 beneficjentów, do których powinny zgłosić się zainteresowane podmioty. Szczegóły znajdują się na stronie internetowej: <https://fers.parp.gov.pl/component/grants/grants/wsparcie-firm-w-okresowych-trudnosciach---oferta-dla-przedsiębiorców#programy>.

Dodatkowo w ramach programu FERS przedsiębiorstwa będące podmiotami ekonomii społecznej mogą otrzymać preferencyjną pożyczkę na rozwój ich działalności. Oprócz korzystnego oprocentowania (stałe 0,25% w skali roku), pożyczka może również zostać częściowo umorzona (do 40% wypłaconego kapitału). Warunkiem umorzenia jest realizacja w projekcie działań, które przyniosą wymierne korzyści społeczne. Więcej informacji o tej formie finansowania, jak również podmiotach które udzielają pożyczek, można znaleźć na stronie Banku Gospodarstwa Krajowego: <https://www.bgk.pl/produkty/pozyczka-na-rozwoj-dla-podmiotow-ekonomii-spoecznej/#c85432>.

Z kolei w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 (FEP) istnieje możliwość dofinansowania szkoleń pracowników przedsiębiorstw zgodnie z ich potrzebami. Realizowane mogą być też projekty na rzecz wsparcia pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika poprzez kompleksowe programy typu outplacement. Instytucją Zarządzającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, który może udzielić szczegółowych informacji na temat dostępności powyższego wsparcia.

3. Czy Ministerstwo rozważa uruchomienie dodatkowego naboru lub instrumentu finansowego skierowanego do przedsiębiorców z obszarów, które odnotowują znaczący spadek ruchu turystycznego?

Aktualnie, w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, w działaniu 1.5. Pożyczki na rozwój turystyki, o wsparcie zwrotne (pożyczki) mogą ubiegać się mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, działające w branży turystycznej i branżach pokrewnych, na obszarze m.in.: województwa podkarpackiego.

Szczegóły wsparcia opisano w odpowiedzi na pytanie nr 2.

4. Czy możliwe jest wykorzystanie środków europejskich na dywersyfikację gospodarki Bieszczad, tak aby region był mniej zależny od krótkiego sezonu turystycznego?

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na obszarze Bieszczad mogą korzystać z różnorodnych instrumentów wsparcia ze środków Unii Europejskiej, dostępnych zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Instrumenty te obejmują m.in.: wsparcie inwestycji przedsiębiorstw, innowacji, efektywności energetycznej, rozwoju nowych produktów i usług oraz zwiększania konkurencyjności.

Dostępne wsparcie pozwala przedsiębiorcom nie tylko rozwijać działalność turystyczną, ale również podejmować inwestycje w innych sektorach gospodarki, a tym samym dywersyfikować działalność i ograniczać jej uzależnienie od sezonowości turystyki.

Należy również podkreślić, że w ramach działania 1.5. Pożyczki na rozwój turystyki FEPW, oferujemy modulowaną wysokość spłat rat kapitałowo-odsetkowych udzielonych pożyczek, która odzwierciedla sezonowy charakter działalności w branży turystycznej i pokrewnych. Szczegóły wsparcia opisano w odpowiedzi na pytanie nr 2.

5. Czy Ministerstwo planuje dodatkowe wsparcie dla inwestycji zwiększających całoroczną atrakcyjność turystyczną Bieszczad, w tym infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, kultury i turystyki aktywnej?

Obecnie prowadzone są prace nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034, który określi sposób wykorzystania środków europejskich w kolejnej perspektywie finansowej, w tym zakres reform i inwestycji realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym.

Szczegółowy zakres wsparcia, w tym możliwość finansowania przedsięwzięć związanych z turystyką, kulturą, rekreacją oraz wykorzystaniem lokalnych potencjałów rozwojowych, będzie przedmiotem dalszego programowania i uzgodnień m.in. z samorządami województw.

Należy przy tym wskazać, że w dotychczasowym modelu wdrażania polityki spójności UE istotna część interwencji w obszarze kultury i turystyki była programowana i zarządzana przez samorządy województw w ramach programów regionalnych. Także obecne założenia PPKR przewidują utrzymanie znaczącej roli samorządów województw w programowaniu i zarządzaniu środkami polityki spójności, przy czym ostateczny zakres poszczególnych interwencji zostanie określony w ramach wspomnianego Planu.

Ponadto, w ramach prac nad Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2035 zakłada się prowadzenie polityki regionalnej w sposób dostosowany do zróżnicowanych potrzeb, barier i potencjałów poszczególnych terytoriów kraju.

Planowane działania mają zatem być ukierunkowane terytorialnie i dostosowane do specyfiki danego obszaru, przy czym instrumenty polityki regionalnej mają wspierać rozwój terytoriów wielowymiarowo, dotycząc w szczególności obszarów gospodarki, infrastruktury, kapitału społecznego czy kultury.

Tak sformułowane założenia tworzą ramy dla wspierania przedsięwzięć wykorzystujących lokalne potencjały rozwojowe, w tym potencjał turystyczny i kulturowy Bieszczad.

6. Czy w ramach Funduszy Europejskich możliwe jest finansowanie projektów poprawiających dostępność komunikacyjną i transportową powiatu leskiego?

W zakresie programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, jednym z realizowanych projektów w zakresie transportu kolejowego jest „Rewitalizacja linii kolejowej nr 108 na odcinku Jasło – Nowy Zagórz wraz z budową łącznicy kolejowej Jedlicze – Szebnie”, który obejmuje poprawę paramentów przewozowych linii oraz budowę nowego odcinka – tzw. łącznicy kolejowej, dzięki której o 20-25 minut skróci się przejazd ze stolicy województwa Rzeszowa w kierunku Bieszczad.

Umożliwi to poprawę jakości obsługi podróżnych - mieszkańców oraz turystów i przyczyni się jednocześnie do rozwoju turystyki w regionie. Dzięki przedsięwzięciu zwiększy się również atrakcyjność gospodarcza obszarów oddziaływania linii kolejowej.

Warto również wskazać, że program Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027 (FEP) stanowi istotne źródło finansowania inwestycji transportowych. W ramach programu możliwe jest wsparcie przedsięwzięć przyczyniających się do poprawy dostępności transportowej regionu oraz zwiększenia bezpieczeństwa i jakości infrastruktury transportowej.

7. Czy możliwe jest zwiększenie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw z Bieszczad inwestujących w cyfryzację, modernizację, nowe usługi i nowe miejsca pracy?

Przedsiębiorcy z obszaru Bieszczad mogą korzystać z już funkcjonujących lub z nowych instrumentów na cyfryzację i rozwój firm w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). W przypadku cyfryzacji należy zwrócić uwagę przede wszystkim na instrument DIGIT.IT mający na celu wsparcie rozwoju przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz ich pracowników i pracownic w obszarze transformacji cyfrowej (TC) poprzez:

- podniesienie poziomu dojrzałości cyfrowej 400 przedsiębiorstw, w tym zarządzanych przez kobiety dzięki przeprowadzeniu udanego procesu TC;
- podniesienie poziomu wiedzy 2000 pracowników i pracownic sektora MŚP z zakresu TC i jej znaczenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju (w ujęciu globalnym) i firm (w ujęciu jednostkowym);
- upowszechnianie wiedzy na temat TC w kontekście budowania przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw na rynku, w tym z uwzględnieniem wagi przedsiębiorstw zarządzanych przez kobiety.

Więcej informacji na temat tego instrumentu dostępnych jest na stronie:

<https://digit.arp.pl/>.

Ponadto, w ramach programu FENG uruchomiono Fundusz Pożyczkowy na Cyfryzację i Zieloną Transformację Przedsiębiorstw, w którym oferowane są niskooprocentowane, wieloletnie pożyczki z warunkową dotacją na spłatę części kapitału, co w długim okresie oznacza atrakcyjne połączenie pożyczki z dotacją.

Pożyczki mają umożliwić polskim przedsiębiorcom realizację kapitałochłonnych inwestycji obejmujących ich cyfrową i zieloną transformację, rozwiązania AI/IoT/chmura/analiza danych, cyfryzację procesów projektowych i produkcyjnych, robotyzację i integrację IT, cyberbezpieczeństwo lub modernizację ograniczającą zużycie energii i surowców, technologie redukujące odpady, maszyny do recyklingu i odzysku, narzędzia do liczenia śladu węglowego i LCA, ekoprojektowanie produktów i opakowań.

Pożyczki będą dostępne u 6 partnerów finansujących, od września/października 2026 r.

Z kolei w Priorytecie 1 programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) dofinansowywane są projekty polegające na budowie sieci szerokopasmowych na obszarach, na których dostęp do szybkiego internetu jest utrudniony. Celem tych projektów jest umożliwienie gospodarstw domowym oraz przedsiębiorstwom korzystanie z sieci o przepustowości co najmniej 300 Mb/s. Dostęp do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s uzyskają też wybrane miejsca ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego, np. podmioty publiczne. Do tej pory odbył się jeden nabór na dofinansowanie projektów szerokopasmowych ze środków FERC, w którym beneficjentami są przedsiębiorstwa telekomunikacyjne.

Poniżej informacje na temat projektów szerokopasmowych współfinansowanych z FERC i realizowanych w województwie podkarpackim (dane wg stanu na 18 września br.):

- liczba zawartych umów o dofinansowanie z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi: 2;
- wartość ogółem zawartych umów: 70,5 mln PLN, w tym wkład UE: 23,8 mln PLN;
- liczba gospodarstw domowych, która uzyska dostęp do szerokopasmowego internetu dzięki podpisanym umowom: 5 576;
- liczba przedsiębiorstw, która uzyska dostęp do szerokopasmowego internetu dzięki podpisanym umowom: 819.

Na takich samych zasadach jak w programie FERC, w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), również wspierana jest budowa infrastruktury szerokopasmowej. Odbyły się 4 nabory ze środków KPO – wszystkie dedykowane przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. Poniżej informacje na temat projektów szerokopasmowych współfinansowanych z KPO i realizowanych w województwie podkarpackim (dane wg stanu na 18 września br.):

- liczba zawartych umów o dofinansowanie z przedsiębiorstwami telekomunikacyjnymi: 13;
- wartość ogółem zawartych umów: 134,7 mln PLN, w tym wkład UE: 83,3 mln PLN;
- liczba gospodarstw domowych, która uzyska dostęp do szerokopasmowego internetu dzięki podpisanym umowom: 18 488.

Informacje o planowanych naborach w programie FEPW są zamieszczane i aktualizowane w Harmonogramie naborów dostępnym na stronie:

<https://polskawschodnia.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-wnioskow>.

8. Jakie możliwości pozyskania środków mają obecnie samorządy powiatu leskiego i gmin bieszczadzkich na projekty związane z turystyką, przedsiębiorczością i rozwojem lokalnym?

Głównym źródłem finansowania jest program Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027 (FEP), obejmujący wsparcie m.in.: przedsiębiorczości, projektów turystycznych, jak również szereg innych działań wspierających rozwój lokalny.

Dodatkowym źródłem finansowania są programy krajowe, w tym m.in.: program FEPW - działanie 1.5. Pożyczki na rozwój turystyki. Informacja w tym zakresie została udzielona w odpowiedzi na pytanie nr 2.

9. Czy Ministerstwo analizuje możliwość wykorzystania programu „Przedsiębiorcza Polska Wschodnia – Turystyka” do wsparcia przedsiębiorców z powiatu leskiego?

Dotychczasowe wsparcie w ramach instrumentu Przedsiębiorcza Polska Wschodnia – Turystyka (zakończony w I kw. 2024 r.) jest kontynuowane jako działanie 1.5. *Pożyczki na rozwój turystyki*, w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027. Informacja w tym zakresie została udzielona w odpowiedzi na pytanie nr 2.

10. Czy możliwe jest przygotowanie specjalnego pakietu działań dla obszarów Polski Wschodniej, których gospodarka jest szczególnie uzależniona od turystyki, obejmującego inwestycje, przedsiębiorczość, infrastrukturę oraz promocję?

W ramach bieżących prac nad Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2035, MFiPR uwzględnia fakt, że pomimo postępującej konwergencji gospodarczej utrzymuje się dystans części słabiej rozwiniętych regionów, w szczególności regionów przy zewnętrznej granicy UE, co uzasadnia dalsze prowadzenie ukierunkowanej terytorialnie interwencji rozwojowej.

W nowym modelu polityki regionalnej przewiduje się strategiczną koncentrację działań na obszarach szczególnego wsparcia, do których zaliczane będą m.in.: obszary wiejskie wymagające większego włączenia w procesy rozwojowe oraz obszary położone przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, przy jednoczesnym dostosowywaniu zakresu wsparcia do indywidualnych potrzeb, funkcji i potencjałów poszczególnych terytoriów.

W odniesieniu do regionów o słabszej bazie gospodarczej zakłada się wspieranie zmian strukturalnych służących zwiększaniu produktywności i wartości dodanej działalności gospodarczej, powstawaniu nowych przedsiębiorstw oraz stopniowej dywersyfikacji regionalnych gospodarek, wykorzystując w tym celu zarówno inwestycje przedsiębiorstw, jak i rozwój specyficznych potencjałów terytorialnych oraz specjalizacji regionalnych.

Działaniom tym ma towarzyszyć wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej, poprawa dostępności transportowej i cyfrowej, rozwój usług publicznych i społecznych oraz silniejsze powiązanie ośrodków regionalnych, miast subregionalnych i obszarów wiejskich. Tak określone podejście tworzy ramy do wspierania obszarów przy zewnętrznej granicy UE wymagających dywersyfikacji gospodarczej, w tym terytoriów, których lokalna gospodarka

pozostaje w znacznym stopniu uzależniona od określonych branż lub źródeł aktywności gospodarczej o charakterze sezonowym.

Należy podkreślić, że nadal wdrażany jest Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024–2030 mający na celu zwiększenie odporności na szoki wywołane destabilizacją polityczną, a także poprawę jakości życia mieszkańców przez wsparcie budowy podstawowej infrastruktury oraz zwiększenie dostępu do usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych.

Program obejmuje swoim zasięgiem pas 21 przygranicznych powiatów i wchodzących w ich skład gmin oraz cztery miasta na prawach powiatu, znajdujące się w bliskiej odległości od granicy. W województwie podkarpackim są to następujące powiaty: bieszczadzki, jarosławski, lubaczowski i przemyski oraz miasto Przemyśl.

11. Czy Ministerstwo prowadzi rozmowy z samorządem województwa podkarpackiego dotyczące wykorzystania Funduszy Europejskich na rzecz Bieszczad i powiatu leskiego?

Samorządy województw uczestniczą w procesie wypracowywania Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2035, który jest prowadzony w formule współpracy administracji rządowej z przedstawicielami samorządu terytorialnego. Podobnie jest w przypadku opracowywanego Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034.

Tym samym samorząd województwa podkarpackiego jest włączony w proces kształtowania przyszłych kierunków polityki regionalnej, które będą stanowiły punkt odniesienia dla programowania interwencji rozwojowych, w tym finansowanych ze środków europejskich w kolejnej perspektywie finansowej na lata 2028-2034.

12. Czy Ministerstwo może wskazać konkretne konkursy, nabory i instrumenty finansowe dostępne w latach 2026–2027, z których mogą skorzystać przedsiębiorcy i samorządy z powiatu leskiego?

W programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej przewidziano nabory dla przedsiębiorców w działaniach: 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów oraz 1.3 Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP. Harmonogram naboru projektów dostępny jest na stronie:

<https://polskawschodnia.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-wnioskow/>.

W programie Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, do 30 października br. trwa nabór organizowany przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC), dla jednostek samorządu terytorialnego działających w partnerstwie, na projekty dotyczące wsparcia JST w zakresie skutecznej ochrony przed cyber-zagrożeniami oraz upowszechnienia rozwiązań organizacyjnych umożliwiających współpracę JST w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Szczegółowe informacje dotyczące naboru dostępne są na stronie CPPC:

<https://www.gov.pl/web/cppc/FERC0401IP0100326>.

W programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS), jednostki samorządu terytorialnego oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach

realizacji obowiązków własnych JST, mogą ubiegać się o środki w naborach obejmujących swoim zasięgiem cały kraj w następujących działaniach:

- FENX.02.04 Renaturyzacja przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych
 - termin naboru 29.05.2026 – 30.09.2026;
 - budżet naboru 100 mln zł;
 - przywracanie naturalnych funkcji rzek, jezior i mokradł oraz zwiększanie retencji wody i odporności na susze i powódzie;
- FENX.11.02 Wspieranie ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej oraz magazynów ciepła na poziomie systemowym (magazyny ciepła)
 - termin naboru 29.05.2026 - 30.09.2026;
 - budżet naboru 300 mln zł;
 - budowa magazynów ciepła na poziomie systemowym, służących zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego, w szczególności poprzez zapewnienie zdolności pracy w trybach awaryjnych;
 - wnioskodawcy: Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne;

Planowany nabór:

- FENX.01.02 Wsparcie systemów gospodarowania wodami;
 - termin naboru 15.10.2026 - 30.01.2027;
 - budżet naboru 400 mln zł;
 - wsparcie zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni/zielono-niebieskiej infrastruktury/rozwiązań opartych na przyrodzie.

W zakresie programu FENG lista dostępnych form wsparcia na 2026 r. dostępna jest na stronach:

<https://nowoczesnagospodarka.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-w-programie-fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki/>

<https://nowoczesnagospodarka.gov.pl/dokumenty/harmonogram-naborow-grantowych-fengpaih/>.

13. Czy Ministerstwo rozważa przygotowanie zintegrowanego programu rozwoju Bieszczad, łączącego środki europejskie z krajowymi instrumentami polityki regionalnej?

2 lipca br. zatwierdzone zostały przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej Rekomendacje dla planowania interwencji z zakresu polityki regionalnej w strategiach rozwoju, zgodnie z którymi wśród obszarów wymagających szczególnej interwencji znalazł się obszar przy zewnętrznej granicy UE. Obszar ten obejmuje powiaty położone przy północnej i wschodniej granicy Polski, które w największym stopniu doświadczają negatywnych konsekwencji wojny w Ukrainie i wrogich działań ze strony Rosji oraz Białorusi.

W delimitacji za punkt wyjścia przyjęto zakres obszaru objętego rządowym Programem Rozwoju Północno-Wschodnich Obszarów Przygranicznych, zaś w województwie podkarpackim objęte nią zostały m.in.: powiaty bieszczadzki i leski, a także powiaty brzozowski, jarosławski, lubaczowski, przemyski i sanocki oraz miasto Przemyśl.

Planowana interwencja w odniesieniu do przedmiotowych obszarów ma być kierowana przede wszystkim do podmiotów gospodarczych tworzących lokalnie miejsca pracy, jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji lokalnych

mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców, przy czym wsparciem mają być obejmowane również podmioty usługowe, w tym działające w sektorze turystycznym, które odnotowały obniżenie popytu i zamierzają rozszerzyć, zdywersyfikować lub przeprofilować działalność.

Przewidziane kierunki działań obejmują m.in. przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu, rozwój i modernizację infrastruktury transportowej, wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego, utrzymanie zatrudnienia i konkurencyjności przedsiębiorstw, rozwój infrastruktury społecznej i lokalnej, poprawę bezpieczeństwa telekomunikacyjnego i cyberbezpieczeństwa oraz wsparcie turystyki, w tym współpracy lokalnych przedsiębiorców i sektora publicznego w tworzeniu i rozwijaniu usług oraz produktów turystycznych i rekreacyjnych.

14. Czy w ramach polityki rozwoju regionalnego możliwe jest szczególne uwzględnienie powiatu leskiego jako obszaru o strategicznym znaczeniu dla turystyki województwa podkarpackiego, a jednocześnie wymagającego działań ograniczających ryzyko gospodarcze wynikające z nadmiernego uzależnienia od sezonowości?

Powiat leski został zaliczony do obszaru przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, wskazanego w Rekomendacjach dla planowania interwencji z zakresu polityki regionalnej w strategiach rozwoju jako jeden z obszarów wymagających szczególnego wsparcia w ramach polityki regionalnej. Oznacza to, że powiat ten będzie uwzględniany w interwencji publicznej ukierunkowanej na wzmacnianie odporności społecznej i gospodarczej terytoriów przygranicznych, obejmującej m.in.: wsparcie podmiotów gospodarczych tworzących lokalne miejsca pracy, jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji lokalnych mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców.

W odniesieniu do sektora usługowego przewidziano możliwość wspierania również podmiotów turystycznych dotkniętych obniżeniem popytu, w szczególności zamierzających rozszerzyć zakres działalności, dokonać jej dywersyfikacji lub przeprofilowania, co może służyć ograniczaniu ryzyka wynikającego z nadmiernego uzależnienia lokalnej gospodarki od sezonowego ruchu turystycznego.

Planowany zakres interwencji może objąć ponadto m.in.: działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu, rozwoju i modernizacji infrastruktury lokalnej, wzmacniania bezpieczeństwa energetycznego, utrzymania zatrudnienia i konkurencyjności przedsiębiorstw, a także wsparcia turystyki, w tym współpracy lokalnych przedsiębiorców i sektora publicznego przy rozwijaniu usług oraz produktów turystycznych i rekreacyjnych.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/